

Народна банка на Република Македонија



АНКЕТА ЗА КРЕДИТНАТА АКТИВНОСТ

февруари, 2010 година

АНКЕТА ЗА КРЕДИТНАТА АКТИВНОСТ

февруари, 2010 година

Имајќи го предвид значењето на кредитите за функционирањето на целокупната економија, располагањето со специфични квалитативни информации за условите за кредитирање значително го олеснува разбирањето на начинот на функционирање на пазарот на кредити. Од тие причини, во јули 2006 година, НБРМ започна со спроведување Анкета за кредитната активност на банките, којашто е осмислена на речиси ист начин како и Анкетата на Европската централна банка. Главната цел на Анкетата е да обезбеди информации за некампатните услови за кредитирање (коишто вообичаено не се расположливи). Воедно, Анкетата има за цел да даде процена на различните фактори што делуваат врз побарувачката на кредити.

Добиените информации од Анкетата би требало да овозможат посоодветно толкување на редовните статистички податоци за кредитната активност на банките. Имено, статистичките податоци го покажуваат износот на одобрените кредити, како и промените во текот на определен временски период, но не и факторите што делуваат врз таквите движења. Притоа, информациите од Анкетата коишто се однесуваат на очекуваните промени во стандардите за кредитирање и во побарувачката на кредити овозможуваат подобро разбирање на идните економски текови.

Структура на Анкетата

Анкетата е наменета за лицата во банките одговорни за градење на кредитната политика на банката. Анкетата содржи дваесет и четири прашања за минатите и за очекуваните движења на пазарот на кредити. Прашањата се поделени во две главни категории: кредити за претпријатијата и кредити за населението. Секоја категорија е анализирана од аспект на кредитните услови, побарувачката на кредити и очекувањата на банките.

Обработката на добиените одговори на анкетните прашања се заснова врз добиениот нето-процент, односно нетирање на збирот на процентите на анкетираните субјекти кои одговориле со првите две и збирот на процентите на анкетираните субјекти кои одговориле со последните две алтернативи, или обратно во зависност од прашањето.

Резултати од Анкетата за кредитната активност на банките за четвртото тримесечје
на
2009 година¹

Овој извештај е резултат на Анкетата за кредитната активност што ја спроведе Народната банка на Република Македонија во јануари 2010 година².

Анкетата за кредитната активност за четвртото тримесечје на 2009 година укажува на натамошно стабилизирање на тековите на кредитниот пазар, а воедно дава сигнали и за постепено заживување на активноста. Одговорите на банките, во најголема мера, упатуваат на **непроменети кредитни услови, при што значително се намалува процентот на банки коишто укажуваат на заострување на кредитните услови во последниот квартал на 2009 година**. Воедно, во рамки на оваа анкета е забележан значителен пораст на процентот на банки, коишто укажуваат на делумно зголемена побарувачка на кредити и на корпоративниот сектор и на населението. Резултатите од Анкетата за кредитната активност соодветствуваат со податоците за кредитите во последниот квартал на годината, коишто покажуваат квартален раст на кредитната активност. **Од аспект на очекувањата за првото тримесечје на 2010 година, најголем дел од банките укажуваат на непроменети услови за кредитирање на корпоративниот сектор и делумно зголемување на побарувачката на кредити. Сепак, за овој квартал е карактеристично намалувањето на процентот на банки коишто очекуваат непроменети услови на кредитирање, при раст на процентот на банки коишто дават очекувања за делумно олеснување. За условите за кредитирање на населението, најголем дел од банките најавуваат делумно олеснување, како и делумно зголемување на побарувачката на кредити на овој пазарен сегмент.**

Кредити на претпријатијата

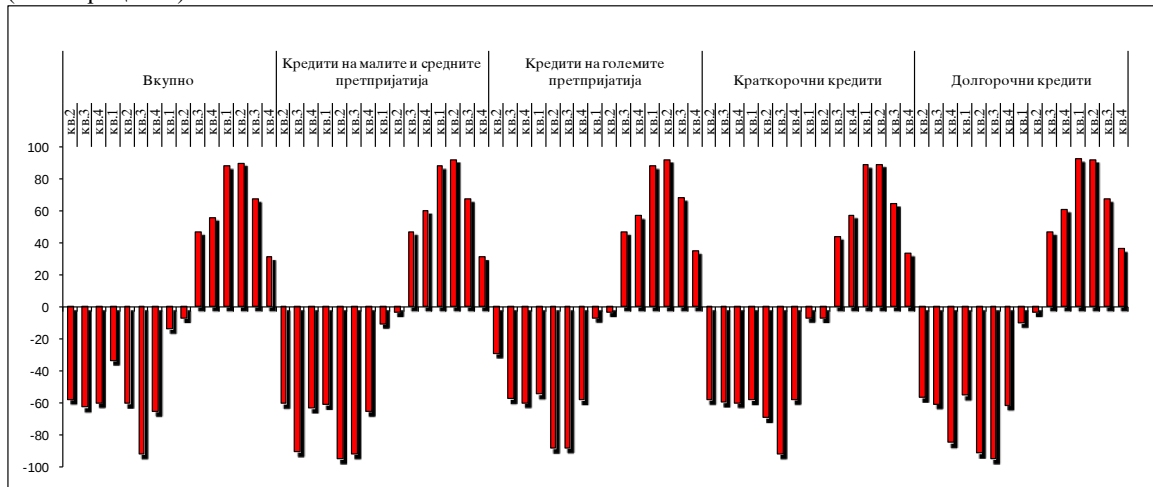
Услови за кредитирање. Во последното тримесечје на 2009 година дојде до значително намалување на процентот на банки што укажуваат на делумно заострување на условите на кредитирање на претпријатија. Најголем дел од банките укажуваат на непроменети услови, а воедно се појавуваат и сигнали за делумно олеснување на условите на кредитирање. Ваквите движења соодветствуваат со појавата на првите знаци на стабилизирање на кредитниот пазар, како резултат на постабилните економски текови и постепено стабилизирање на очекувањата. **Повеќе од половина од банките укажаа на тоа дека условите за одобрување на сите видови корпоративни кредити во четвртото тримесечје се задржале главно непроменети.** Притоа, една третина од банките одговориле дека кредитните услови се делумно заострени, за разлика од претходниот квартал, кога овој процент беше двојно поголем. Нето-процентите кај сите видови корпоративни кредити се двојно намалени во споредба со претходниот период, како резултат на помалиот број банки коишто укажуваат на делумно заострени кредитни услови.

¹ Одговорите се пондирани во согласност со учеството на банките на одделните пазарни сегменти во определен квартал (кредитирање на претпријатијата и кредитирање на населението), согласно со расположливите податоци во текот на обработката на одговорите. Воедно, пондерот за претпријатијата ги вклучува бруто-кредитите на нефинансиските друштва (јавни и приватни), додека пондерот за населението ги вклучува бруто-кредитите на физичките лица и на самостојните вршители на дејност.

² Со Анкетата се опфатени 15 банки, при што одговори доставија сите банки.

Графикон 1

Услови за кредитирање при одобрување заеми или кредитни линии на претпријатијата
(нето-процент*)



*Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на процентите „значително се заострени“ и „делумно се заострени“, и збирот на процентите „делумно се олеснети“ и „значително се олеснети“.

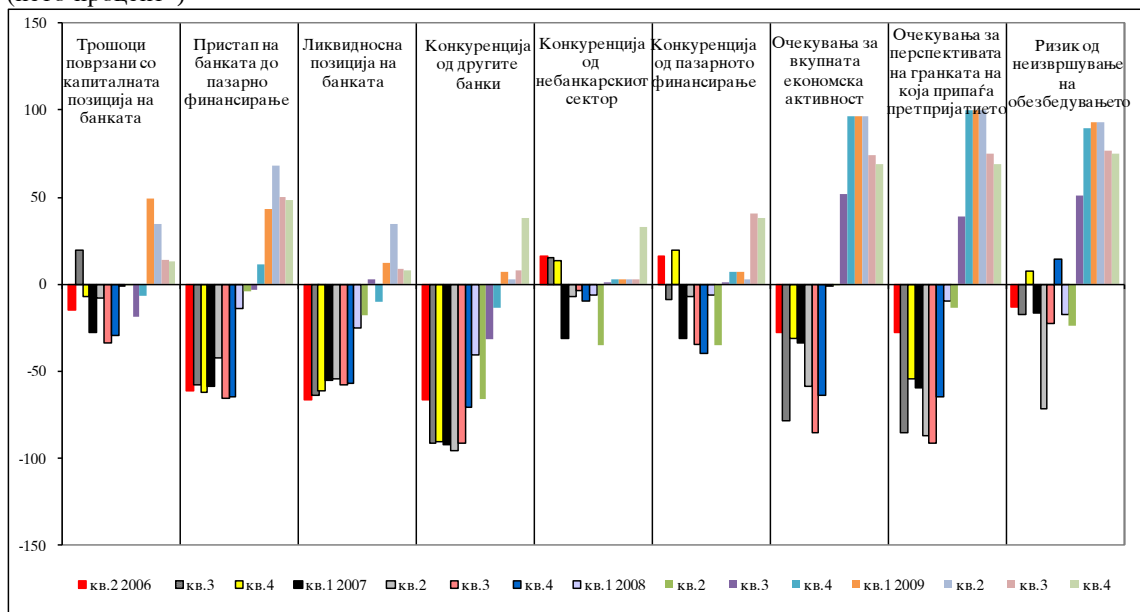
Од аспект на конкретните кредитни услови, **околу 64% од банките укажаа на тоа дека во четвртиот квартал каматната стапка на корпоративните кредити е непроменета**, наспроти една третина од банките коишто оценија дека е делумно зголемена. Воедно, дел од банките укажаа на **делумно заострување кај останатите кредитни услови, како што се некаматните приходи (67,3% од банките)**, големината на заемот (22,1% од банките), барање за обезбедување (55,6% од банките) и достасување на заемите (41,1% од банките). Од аспект на нето-процентите, позначителна промена е забележана кај некаматните приходи (од 34,7 во октомври, на 63,3 во јануари) како резултат на поголемиот број банки коишто се изјасниле за делумно заострени кредитни услови. Кај останатите кредитни услови е забележан пад на нето-процентите, за којшто придонесоа помалиот број банки коишто се определиле за заострени кредитни услови.

Факторите од групата на согледување на ризикот и понатаму имаат најголем придонес во заострувањето на условите при одобрувањето на корпоративните кредити. Така, над 70% од банките оценија дека очекувањата за вкупната економска активност, очекувањата за перспективата на гранката на која ѝ припаѓа претпријатието, како и ризикот од неизвршување на обезбедувањето се фактори коишто делуваат во насока на заострување на кредитните услови. Притоа, над една третина од банките укажаа на тоа дека факторите од групата на притисок од конкуренција (конкуренција од другите банки, од небанкарскиот сектор и од пазарното финансирање) делумно придонесуваат кон заострување на кредитните услови. Околу 47% од банките оценија дека во оваа насока влијае и пристапот на банката до пазарно финансирање. Од аспект на нето-процентите, најголема промена е забележана кај **конкуренцијата** од другите банки (од 7,6 во октомври, на 38,4 во јануари) и кај конкуренција од небанкарскиот сектор (од 2,5 во октомври, на 33,2 во јануари), како резултат на поголемиот број банки коишто укажуваат на делумно делување на овој фактор во насока на заострување на кредитните услови.

За разлика од претходниот квартал кога околу 40% од банките оценија дека монетарната политика значително влијае врз нивните каматни одлуки, во четвртиот квартал овој процент на банки се намали на околу 4%. Притоа, половина од банките оценија дека монетарната политика делумно влијае врз нивните одлуки, додека околу 40% од банките сметаат дека монетарната политика не влијае врз нивната каматна политика во четвртиот квартал. Од аспект на нето-процентите, забележан е пад кај сите категории на корпоративни кредити, како резултат на помалиот број банки коишто укажуваат на значително влијание, наспроти поголемиот број банки коишто укажуваат на тоа дека монетарната политика не влијаела на нивните каматни одлуки.

Графикон 2

Фактори што предизвикуваат промена на условите за кредитирање на корпоративниот сектор
(нето-процент*)

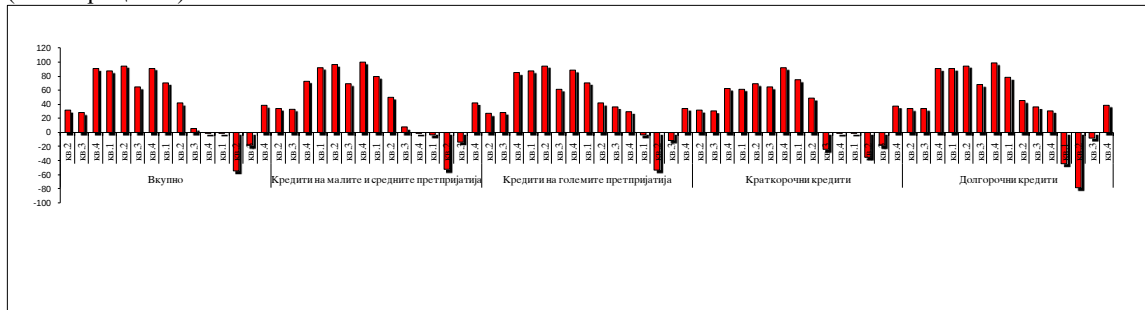


* Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на „--“ (значително придонесуваат за заострени услови за кредитирање) и „-“ (делумно придонесуваат за заострени услови за кредитирање) и збирот на „+“ (делумно придонесуваат за олеснување на условите за кредитирање) и „++“ (значително придонесуваат за олеснување на условите за кредитирање).

Побарувачка на кредити. Во четвртиот квартал, за првпат од почетокот на годината е забележано поголемо зголемување на побарувачката на сите видови корпоративни кредити. Така, околу половина од банките укажаа на делумно зголемување на побарувачката на кредити, за разлика од претходните периоди кога побарувачката беше непроменета или намалена. Кај нето-процентите е забележано зголемување кај сите видови корпоративни кредити, како резултат на помалиот број банки коишто се определиле за делумно намалена побарувачка.

Графикон 3

Промена на побарувачката на кредити од страна на претпријатијата
(нето-процент*)

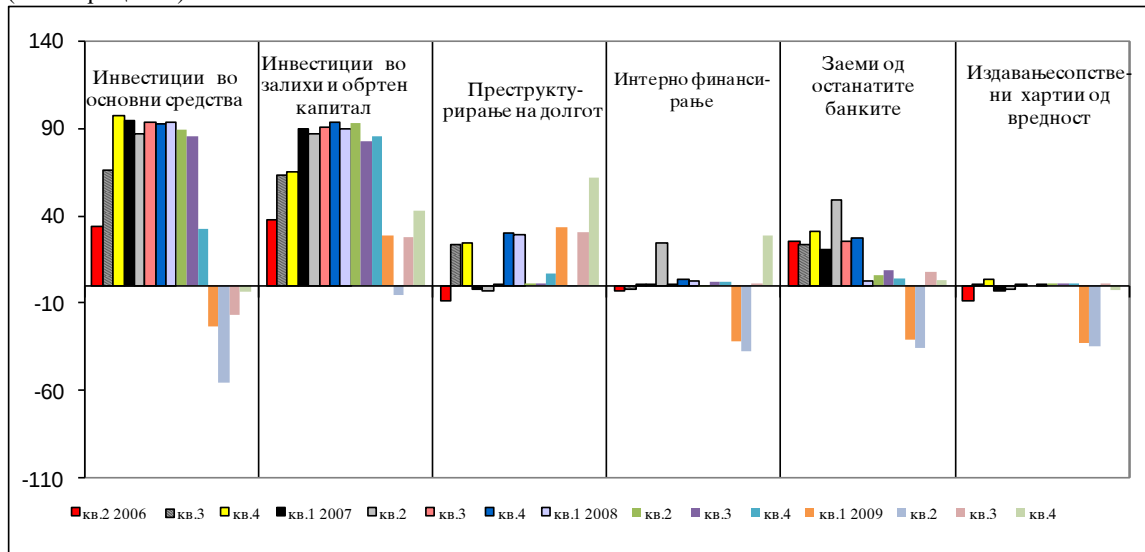


* Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на процентите „значително е зголемена“ и „делумно е зголемена“ и збирот на процентите „делумно е намалена“ и „значително е намалена“.

Од аспект на факторите коишто влијаат врз побарувачката на корпоративните кредити, половина од банките ги определија инвестициите во залихи и обртен капитал како фактор што делумно придонесува кон зголемување на побарувачката на кредити. Во оваа насока, делуваат и факторите реструктурирање на долгот (62,4% од банките) и интерното финансирање (33,8% од банките). За разлика од претходниот квартал, кога факторите главно придонесуваа кон одржување на непроменето ниво на кредитната побарувачка, во четвртиот квартал дел од нив придонесуваат кон зголемување на кредитната побарувачка. Кај нето-процентите се забележани поголеми промени кај сите фактори, имајќи ја предвид кварталната промена на движењето на кредитната побарувачката (од непроменета кон делумно зголемена). Така, забележан е пад кај нето-процентите на инвестициите од основни средства (од -16,4 во октомври, на -3,1 во јануари) како резултат на помалиот број банки коишто го определуваат овој фактор како фактор што делумно придонесува за намалена побарувачка. Воедно, забележано е зголемување на нето-процентите кај инвестициите во залихи и обртен капитал (од 27,7 во октомври, на 43 во јануари), кај реструктурирањето на долгот (од 30,5 во октомври, на 61,7 во јануари) и кај интерното финансирање (од 0,2 во октомври, на 29,1 во јануари).

Графикон 4

Фактори што предизвикуваат промена на побарувачката на кредити на корпоративниот сектор
(нето-процент*)

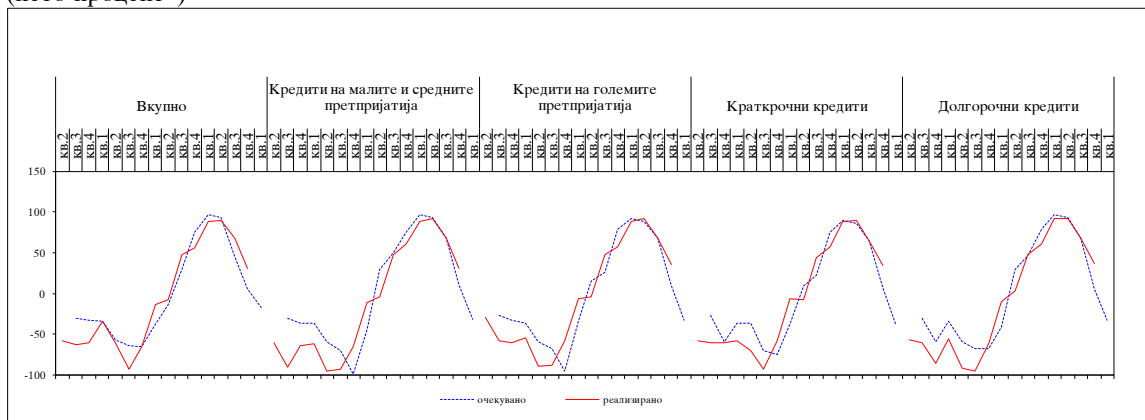


*Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на „++“ (значително придонесува за повисока побарувачка) и „+“ (делумно придонесува за повисока побарувачка) и збирот на „-“ (делумно придонесува за намалување на побарувачката) и „--“ (значително придонесува за намалување на побарувачката).

Очекувања. За првото тримесечје на 2010 година, банките укажуваат на позитивни поместувања кај кредитните услови и побарувачката на корпоративните кредити. Така, околу 40% од банките очекуваат делумно олеснување на кредитните услови, за разлика од претходниот период кога очекувањата беа во насока на непроменети услови на кредитирање. Притоа како резултат на зголемениот број банки коишто се определиле за делумно олеснување на кредитните услови, забележан е пад кај нето-процентите на сите видови корпоративни кредити.

Графикон 5

Очекувања на банките за промена на условите на кредитирање на корпоративниот сектор
(нето-процент*)

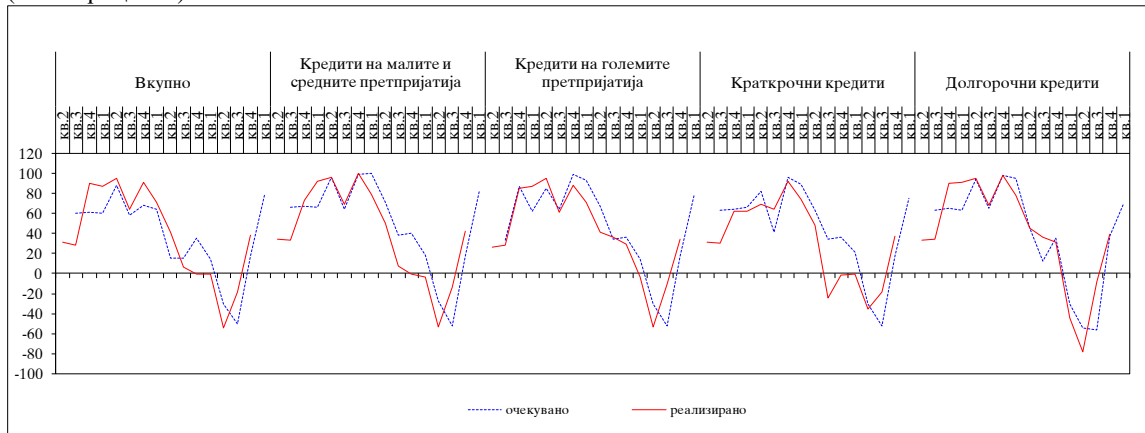


*Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на процентите „значително ќе се заострат“ и „делумно ќе се заострат“ и збирот на процентите „делумно ќе се олеснат“ и „значително ќе се олеснат“.

Од аспект на побарувачката, околу 80% од банките очекуваат делумно зголемување на побарувачката на корпоративни кредити, за разлика од претходниот период кога не се очекуваа промени. Кај нето-процентите е забележано зголемување кај сите видови корпоративни кредити, како резултат на поголемиот број банки коишто очекуваат делумно зголемена побарувачка.

Графикон 6

Очекувања на банките за промена на побарувачката за кредити од страна на корпоративниот сектор
(нето-процент*)



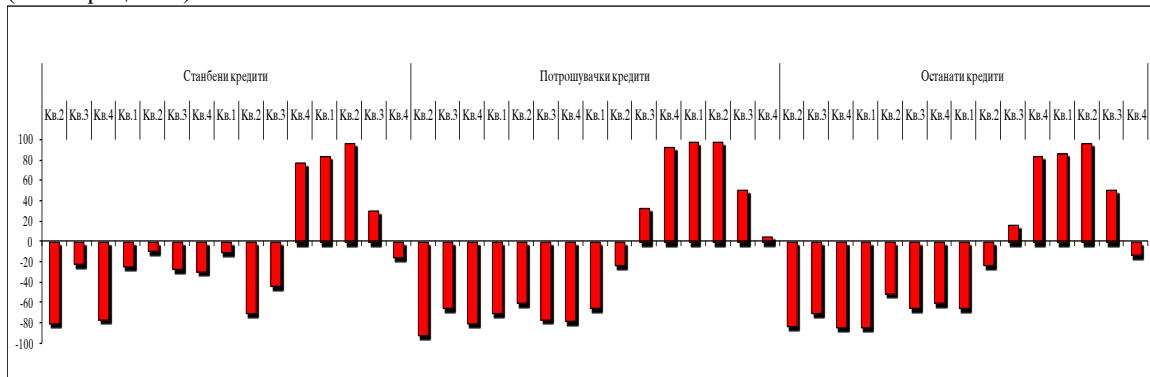
* Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на процентите „значително ќе се зголеми“ и „делумно ќе се зголеми“ и збирот на процентите „делумно ќе се намали“ и „значително ќе се намали“.

Кредити на населението

Услови на кредитирање. Во четвртото тримесечје, околу 70% од банките укажаа на непроменети услови за одобрување на станбените кредити, со што е прекинат трендот на постојано заострување на кредитните услови. Притоа, 18,8% од банките оценија дека кредитните услови се делумно олеснети во овој период. Кај потрошувачките кредити, речиси сите банки укажаа на непроменети кредитни услови, за разлика од претходниот квартал, кога оцените беа во насока на делумно заострување. Кај нето-процентите е забележан пад и кај станбените кредити (од 30,9 во октомври, на -15,1 во јануари) и кај потрошувачките кредити (од 51,2 во октомври, на 5,4 во јануари), како резултат на помалиот процент банки коишто се определиле за делумно заострени кредитни услови.

Графикон 7

Услови за кредитирање при одобрување кредити на населението
(нето-процент*)



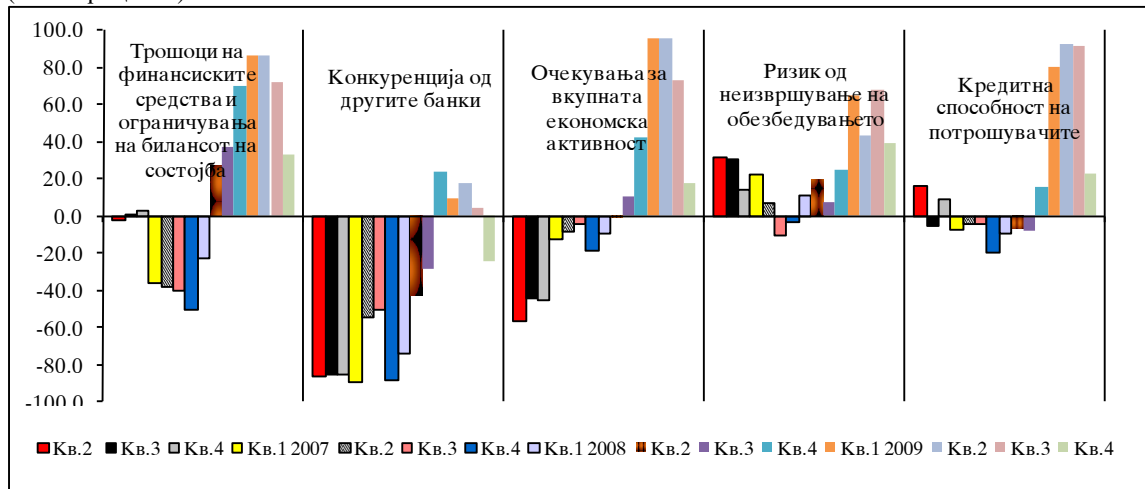
* Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на процентите „значително се заострени“ и „делумно се заострени“, и збирот на процентите „делумно се олеснети“ и „значително се олеснети“.

Од аспект на условите за одобрување станбени кредити, речиси сите банки укажаа на непроменети услови за кредитирање во последното тримесечје на 2009 година. Притоа, околу 26% од банките укажаа на делумно намалување на цената на станбените кредити (за разлика од претходниот квартал кога 40,8% од банките укажаа на нејзино делумно зголемување). Како резултат на помалиот број банки коишто укажуваат на делумно заострување на кредитните услови, забележан е пад на нето-процентите кај каматната стапка (од 45,5 во октомври, на -25,9 во јануари) и кај покриеноста на кредитот со обезбедување (од 42,1 во октомври, на 0,6 во јануари). Воедно, забележана е промена и кај нето-процентот на провизиите (од -13,8 во октомври, на 0,6 во јануари), како резултат на помалиот број банки коишто се определиле за делумно олеснети кредитни услови.

Во текот на четвртиот квартал, над половина од банките оценија дека факторите коишто влијаат врз условите за одобрување станбени кредити делуваат во насока на непроменети кредитни услови. Притоа, околу една третина од банките оценија дека трошоците на финансиски средства и ограничувања на билансот на состојба делуваат во насока на делумно заострување на кредитните услови, заедно со факторите за согледување на ризикот, како што се очекувањата за вкупната економска активност (19,1% од банките), ризикот од неизвршување на обезбедувањето (39% од банките), додека кредитната способност на потрошувачките (15,9% од банките) придонесува кон значително заострување на кредитните услови. Воедно, околу 23% од банките укажаа на тоа дека конкуренцијата од други банки придонесува кон делумно олеснување на кредитните услови. Кај нето-процентите е забележан пад кај сите видови фактори, како резултат на помалиот број банки коишто се определиле за делумно заострување на кредитните услови.

Графикон 8

Фактори што предизвикуваат промена на условите за одобрување на станбените кредити
(нето-процент*)



* Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на „-“ (значително придонесуваат за заострени услови за кредитирање) и „+“ (делумно придонесуваат за заострени услови за кредитирање) и збирот на „+“ (делумно придонесуваат за олеснување на условите) и „++“ (значително придонесуваат за олеснување на условите за кредитирање).

При анализата на кредитните услови за одобрување на потрошувачките кредити, околу 62% од банките оценија дека каматната стапка на потрошувачките кредити е непроменета, наспроти претходниот квартал, кога 42,2% од банките укажаа на делумно зголемување во претходниот квартал. Воедно, над една третина од банките оценија дека каматната стапка е делумно намалена во овој период. Останатите кредитни услови, главно, се оценети како непроменети, при што 18,6% од банките укажаа на делумно олеснување кај некаматните приходи. Позначителни промени се забележани кај нето-процентите на каматната стапка (од 48,9 во октомври, на -38 во јануари) и кај обврските за обезбедување (од 52,4 во октомври, на 5,6 во јануари), како резултат на помалиот број банки коишто се определиле за делумно заострени кредитни услови. Воедно, поголемиот број банки коишто укажаа на делумно олеснување на кредитните услови придонесе кон поместување на нето-процентот на некаматните приходи од 6,4 во октомври, на -15,9 во јануари.

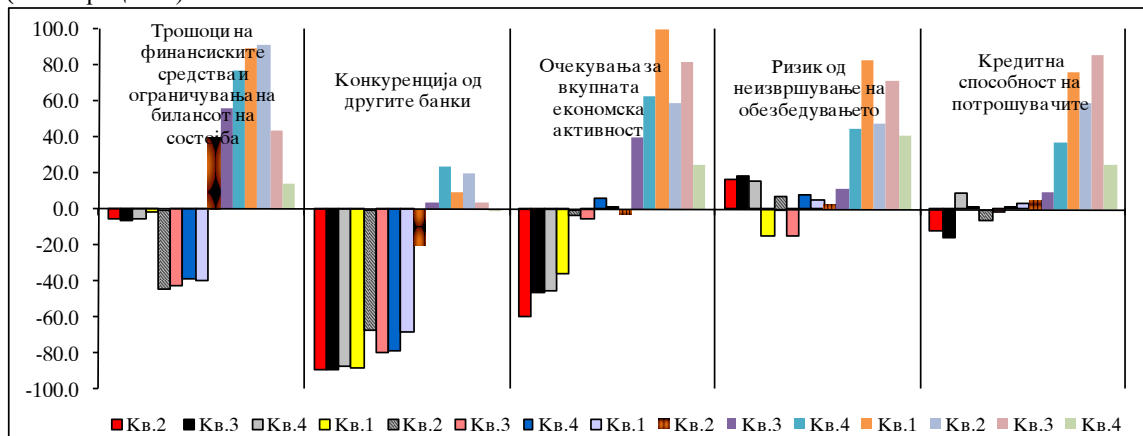
Од аспект на факторите коишто влијаат врз одобрувањето на потрошувачките кредити, најголем број од банките оценија дека во четвртиот квартал, тие делуваат во насока на непроменетост на кредитните услови. Околу 14% од банките укажаа на тоа дека трошоците на финансиските средства и ограничувањето на билансот на состојба придонесуваат кон делумно заострување на кредитните услови. Во оваа насока, исто така, делуваат и очекувањата за вкупната економска активност (20,4% од банките), ризикот од неизвршување на обезбедувањето (40,9% од банките), како и кредитната способност на потрошувачите (20,2% од банките). Како резултат на помалиот број банки коишто укажаа на делумно делување кон заострување на кредитните услови, забележан е пад кај нето-процентот на трошоците на финансиски средства и ограничувањата на билансот на состојба (од 43,4 во октомври, на 14,6 во јануари), како и кај нето-процентите на факторите од групата на согледување на ризикот (очекувања за вкупната економска активност од 81,8 во октомври, на 25 во јануари, ризик од

неизвршување на обезбедувањето од 71,1 во октомври, на 40,9 во јануари и кај кредитната способност на потрошувачот од 85,5 во октомври, на 24,8 во јануари).

Графикон 9

Фактори што предизвикуваат промена на условите за одобрување потрошувачки кредити

(нето-процент*)



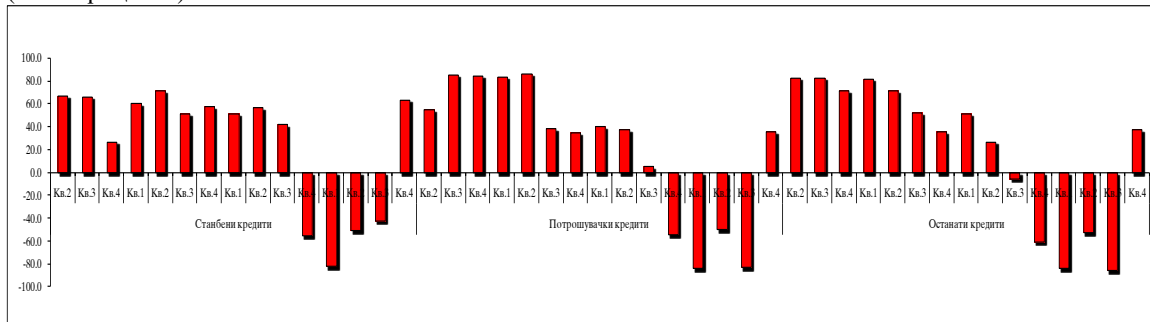
* Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на „-“ (значително придонесуваат за заострени услови за кредитирање) и „+“ (делумно придонесуваат за заострени услови за кредитирање) и збирот на „+“ (делумно придонесуваат за олеснување на условите) и „-“ (значително придонесуваат за олеснување на условите за кредитирање).

Во четвртиот квартал се забележува намалување на влијанието на монетарната политика врз каматната политика на банките. Така, околу 57% од банките укажаа на незначително влијание на монетарната политика, за разлика од една третина од банките во претходниот квартал. Притоа, над 20% од банките оценија дека монетарната политика не влијае врз донесување на нивните одлуки. Како резултат на помалиот број банки коишто се изјасниле за значително влијание на монетарната политика, забележана е промена кај нето-процентите на сите кредитите наменети за населението.

Побарувачка на кредити. По една година, во последното тримесечје на 2009 година се забележува зголемување на кредитната побарувачка од страна на населението. Така, 64,5% од банките укажаа на делумно зголемување на побарувачката за станбени кредити, за разлика од 18,5% од банките во претходниот квартал. Кај потрошувачките кредити, над 60% од банките укажаа на непроменета побарувачка од страна на населението, наспроти една третина од банките коишто укажаа на делумно зголемување. Како резултат на поголемиот број банки коишто се определиле за делумно зголемена побарувачка, забележана е промена кај нето-процентите на станбените кредити (од -41,8 во октомври, на 63,6 во јануари) и кај потрошувачките кредити (од -82,8 во октомври, на 36 во јануари).

Графикон 10

Промена на побарувачката на кредити од страна на населението
(нето-процент*)

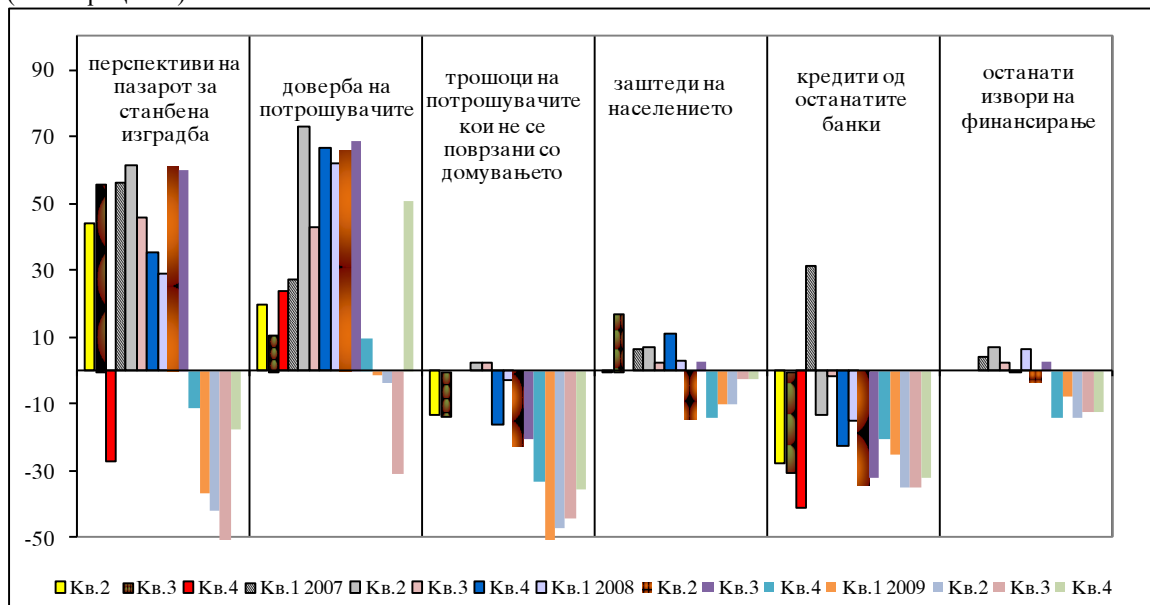


* Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на процентите „значително е зголемена“ и „делумно е зголемена“ и збирот на процентите „делумно е намалена“ и „значително е намалена“.

Анализата на факторите коишто делуваат врз побарувачката на станбени кредити покажува дека 56,8% од банките оценија дека довербата на потрошувачите делува во насока на делумно зголемување на кредитната побарувачка. Од друга страна пак, 18,2% од банките ги оценуваат перспективите за станбена изградба, трошоците на потрошувачите коишто не се поврзани со домувањето (35,7% од банките), како и кредитите од останатите банки (20,9% од банките) како фактори коишто делумно придонесуваат за намалување на побарувачката. Како резултат на помалиот број банки коишто се определиле за делумно намалена побарувачка, забележано е поместување на нето-процентите кај перспективите за станбена изградба (од -63 во октомври, на -17,4 во јануари) и кај довербата на потрошувачите (од -30,6 во октомври, на 50,5 во јануари).

Графикон 11

Фактори што предизвикуваат промена на побарувачката на станбени кредити
(нето-процент*)

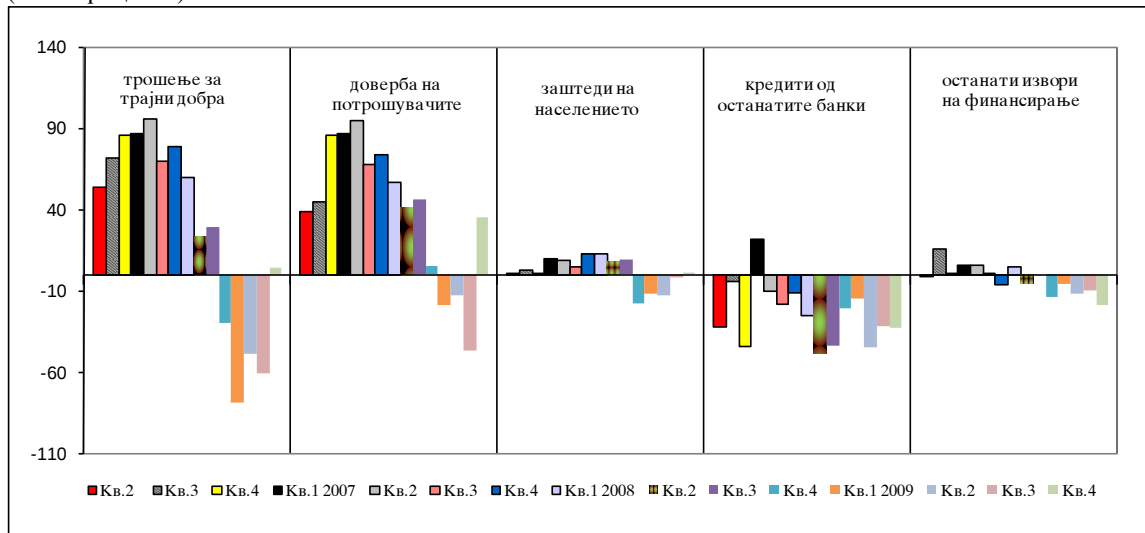


* Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на „++“ (значително придонесува за повисока побарувачка) и „+“ (делумно придонесува за повисока побарувачка) и збирот на „-“ (делумно придонесува за намалување на побарувачката) и „--“ (значително придонесува за намалување на побарувачката).

Од аспект на факторите коишто делуваат врз побарувачката на потрошувачките кредити, кај трошењето за трајни добра е забележана еднаква распределба на одговорите на банките (околу една третина) за делумно намалена и делумно зголемена кредитна побарувачка. Над една петина од банките ги определиле кредитите од останатите банки и останатите извори на финансирање како фактори коишто делуваат кон делумно намалување на побарувачката. Од друга страна, 39% од банките укажаа дека факторот доверба на потрошувачите делува во насока на делумно зголемување на побарувачката. Намалениот број банки коишто се изјасниле за делумно влијание кон намалување на побарувачката, придонесе кон поместување на нето-процентите кај факторите: трошење за трајни добра, од -60,7 во октомври, на 4 во јануари и доверба на потрошувачите, од -46,8 во октомври, на 34,8 во јануари.

Графикон 12

Фактори што предизвикуваат промена на побарувачката на потрошувачки кредити (нето-процент*)

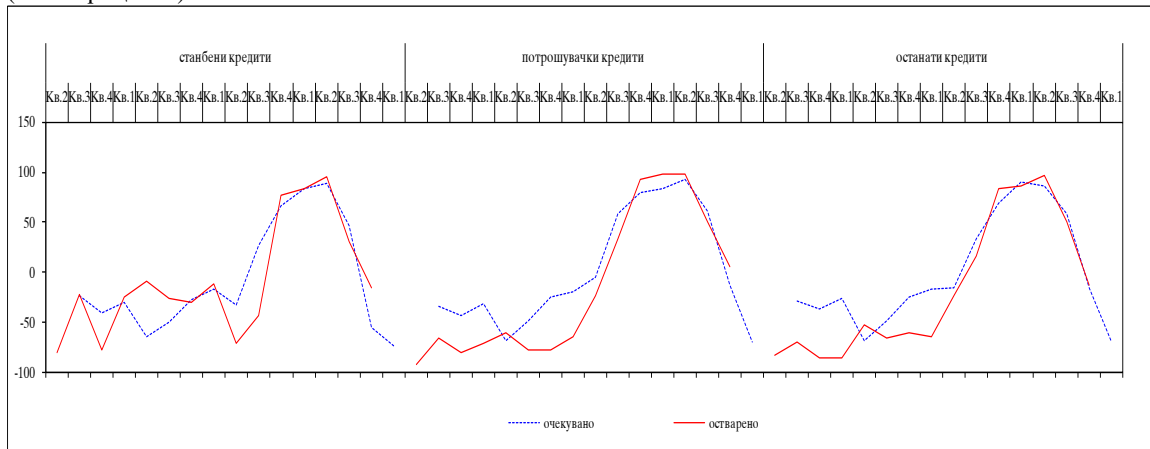


*Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на „++“ (значително придонесува за повисока побарувачка) и „+“ (делумно придонесува за повисока побарувачка) и збирот на „-“ (делумно придонесува за намалување на побарувачката) и „--“ (значително придонесува за намалување на побарувачката).

Очекувања. Во четвртиот квартал, очекувањата на банките и понатаму се во насока на олеснување на условите за одобрување кредити на населението. Така, околу 75% од банките очекуваат, во наредниот период, делумно олеснување на условите за одобрување станбени и потрошувачки кредити. Како резултат на поголемиот број банки коишто се определиле за делумно олеснување на кредитните услови, забележано е поместување на нето-процентите кај станбените кредити (од -54,6 во октомври, на -73,1 во јануари) и кај потрошувачките кредити (од -12,1 во октомври, на -68,9 јануари).

Графикон 13

Очекувања на банките за промена на условите за кредитирање на населението (нето-процент*)

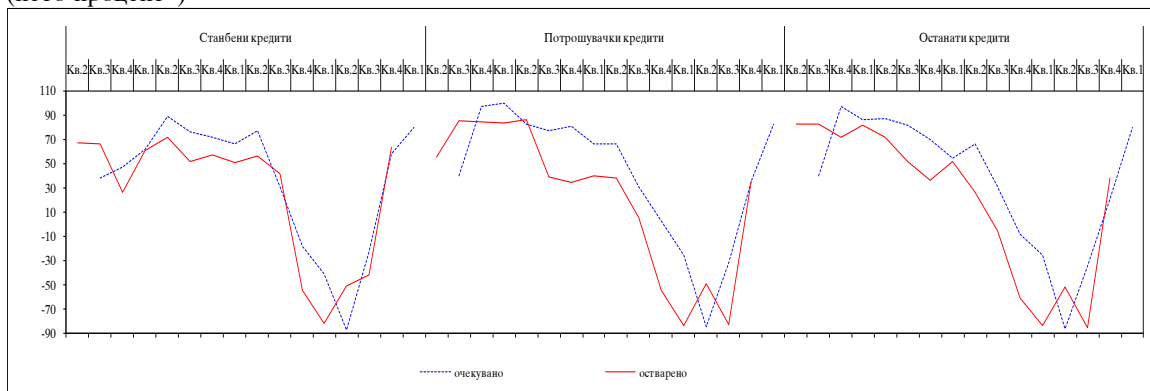


* Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на процентите „значително ќе се заострат“ и „делумно ќе се заострат“ и збирот на процентите „делумно ќе се олеснат“ и „значително ќе се олеснат“.

Од аспект на побарувачката за станбени и потрошувачки кредити, околу 80% од банките очекуваат нејзино делумно зголемување во првите три месеци на 2010 година. Кај нето-процентите е забележана промена кај станбените кредити (од 58,7 во октомври на 79,7 во јануари) и кај потрошувачките кредити (од 35,3 во октомври, на 82,8 во јануари), како резултат на поголемиот број банки коишто очекуваат делумно зголемена побарувачка.

Графикон 14

Очекувања на банките за промена на побарувачката на кредити од страна на населението (нето-процент*)



* Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на процентите „значително ќе се зголеми“ и „делумно ќе се зголеми“ и збирот на процентите „делумно ќе се намали“ и „значително ќе се намали“.

Резултати од индивидуалните прашања од Анкетата за кредитната активност на банките за четвртото тримесечје на 2009 година

I. Кредити на претпријатијата

1. Во која насока се променети условите за кредитирање на Вашата банка, од аспект на одобрувањето кредити на претпријатијата во изминатите три месеци?

	Вкупно		Кредити на малите и средните претпријатија		Кредити на големите претпријатија		Краткорочни кредити		Долгорочни кредити	
	октомври 2009	јануари 2010	октомври 2009	јануари 2010	октомври 2009	јануари 2010	октомври 2009	јануари 2010	октомври 2009	јануари 2010
Значително се заострени	4.1	6.4	4.1	6.4	7.7	6.4	4.1	6.4	4.1	6.4
Делумно се заострени	63.8	33.5	63.8	33.5	61.1	33.5	61.1	33.5	63.8	36.0
Во основа останала непроменети	32.0	46.4	32.0	51.6	31.1	55.6	34.7	54.1	32.0	51.6
Делумно се олеснети	0.3	8.5	0.3	8.5	0.3	2.0	0.3	6.0	0.3	6.0
Значително се олеснети						2.5				
Неприменливо		5.2								
<i>Вкупно</i>	<i>100</i>	<i>100</i>	<i>100</i>	<i>100</i>	<i>100</i>	<i>100</i>	<i>100</i>	<i>100</i>	<i>100</i>	<i>100</i>
<i>Нешо-проценѝ</i>	<i>67.6</i>	<i>31.4</i>	<i>67.6</i>	<i>31.4</i>	<i>68.5</i>	<i>35.4</i>	<i>64.9</i>	<i>33.9</i>	<i>67.6</i>	<i>36.4</i>
<i>Број на банки коишто одговориле</i>	<i>15</i>	<i>15</i>	<i>15</i>	<i>15</i>	<i>15</i>	<i>15</i>	<i>15</i>	<i>15</i>	<i>15</i>	<i>15</i>

Нето процентот претставува разлика помеѓу збирот на процентите „значително се заострени“ и „делумно се заострени“, и збирот на процентите „делумно се олеснети“ и „значително се олеснети“.

2. Како влијаеја долунаведените фактори врз условите за кредитирање на Вашата банка, од аспект на одобрувањето кредити на претпријатијата во изминатите три месеци (се однесува на одговорот на прашањето 1 во колоната „вкупно“). Ве молиме оценете го придонесот за заострувањето или олеснувањето на кредитните стандарди користејќи ја следнава скала:

-- = значително придонесуваат за заострени услови за кредитирање

- = делумно придонесуваат за заострени услови за кредитирање

0 = придонесуваат за непроменетост на условите за кредитирање

+ = делумно придонесуваат за олеснување на условите за кредитирање

++ = значително придонесуваат за олеснување на условите за кредитирање

НП = неприменливо

	--	-	0	+	++	НП	Нето-процент	
							октомври 2009	јануари 2010
А) Трошоци на финансиските средства и ограничувања на билансот на состојба	5.7	33.5	27.5	0.2		3.2	39.7	39.0
-Трошоци поврзани со капиталната позиција на Вашата банка		13.3	85.6	0.2		0.9	14.1	13.1
-Пристап на банката до пазарно финансирање (на пример, на пазарот на пари)	0.9	47.6	51.3	0.2			50.1	48.3
-Ликвидносната позиција на Вашата банка		8.1	91.7	0.2			9	7.9
Б) Притисок од конкуренција		33.5	33.2		0.2	3.2	-0.1	33.3
-Конкуренција од другите банки		38.7	61.0	0.1	0.2		7.6	38.4
-Конкуренција од небанкарски сектор		33.5	66.2	0.1	0.2		2.5	33.2
-Конкуренција од пазарното финансирање		38.7	61.0	0.1	0.2		40.9	38.4
В)Согледување за ризикот	37.5	25.2	0.1	4.2		0.9	64.3	58.5
-Очекувања за вкупната економска активност	39.2	33.6	23.0	4.2			74.5	68.6
- Очекувања за перспективата на гранката на која припаѓа претпријатието и на перспективата на поединечните фирми	51.6	21.2	23.0	4.2			74.7	68.6
-Ризик од неизвршување на обезбедувањето	37.7	37.5	24.6	0.2			76.4	75
Г) Останати фактори, Ве молиме наведете ги								

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на „--“ (значително придонесуваат за заострени услови за кредитирање) и „-“ (делумно придонесуваат за заострени услови за кредитирање) и збирот на „+“ (делумно придонесуваат за олеснување на условите за кредитирање) и „++“ (значително придонесуваат за олеснување на условите за кредитирање).

3. Ве молиме оценете ја важноста на одделните фактори при процената на кредитната способност на претпријатијата.

-- = потполно неважни

- = делумно важни

0 = важни

+ = многу важни

++ = исклучително важни

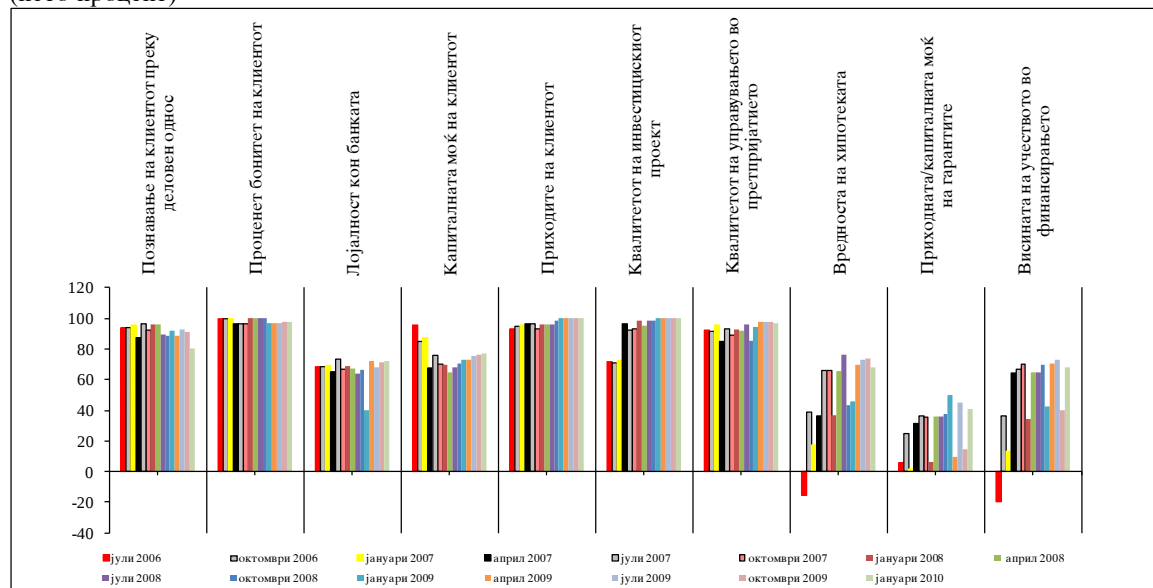
НП = неприменливо

	--	-	o	+	++	НП	Нето-процент	
							октомври 2009	јануари 2010
Познавање на клиентот преку деловен однос		4.0	11.8	11.3	72.9		91.1	80.2
Проценет бонитет на клиентот			2.5	11.7	85.8		97.5	97.5
Лојалност кон банката			28.0	71.8	0.2		71.3	72.0
Капиталната моќ на клиентот			22.7	29.1	48.2		76.5	77.3
Приходите на клиентот				22.6	77.4		100	100
Квалитетот на инвестицискиот проект				52.6	47.4		100	100
Квалитетот на управувањето во претпријатието		0.1	3.3	34.5	62.1		97.5	96.5
Вредноста на хипотеката			32.4	56.3	11.3		73.5	67.6
Приходната/капиталната моќ на гарантите		4.1	50.9	37.6	7.4		14.8	40.9
Висината на учеството во финансирањето		5.0	22.3	68.0	4.7		40.1	67.7
Останати фактори, Ве молиме наведете ги								

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на „++“ (исклучително важни) и „+“ (многу важни) и збирот на „-“ (делумно важни) и „--“ (потполно неважни).

Графикон 15

Важноста на одделните фактори при процена на кредитната способност на претпријатијата (нето-процент)



4. Во која насока се променети условите на Вашата банка, од аспект на одобрувањето кредити на претпријатијата во изминатите три месеци? Ве молиме оценете го секој фактор користејќи ја скалата:

-- = значително се заострени

- = делумно се заострени

0 = во основа останаа непроменети

+ = делумно се олеснети

++ = значително се олеснети

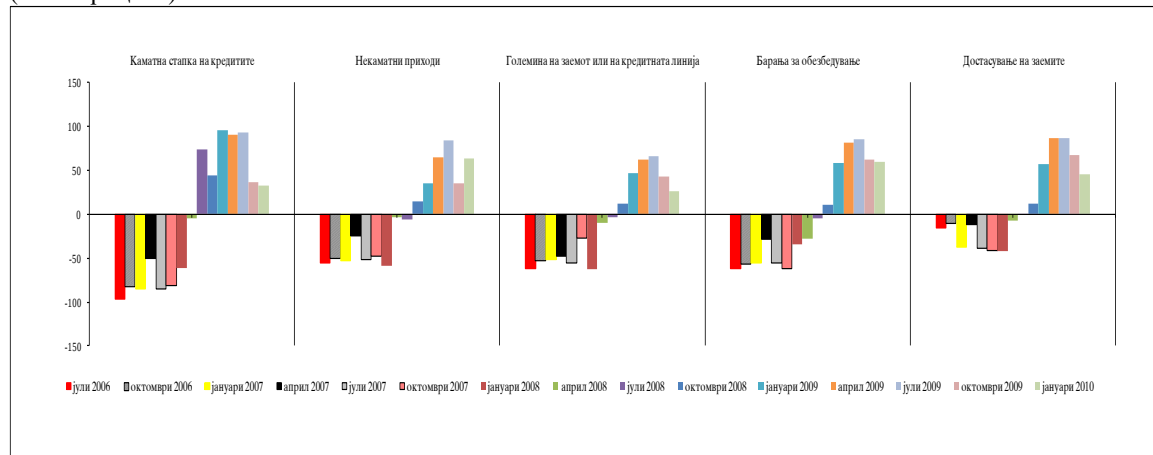
НП = неприменливо

	--	-	0	+	++	НП	Нето-процент	
							октомври 2009	јануари 2010
А) Каматна стапка на кредитите		33.8	64.5	1.7			36.3	32.1
Б) Останати услови и рокови		37.5	29.4			3.2	26.8	37.5
-Некаматни приходи		67.3	28.5		4.0	0.2	34.7	63.3
-Големина на заемот или на кредитната линија	4.0	22.1	73.8	0.1			42.6	26.0
-Барања за обезбедување	4.0	55.6	40.3	0.1			61.7	59.5
-Достасување на заемите	4.0	41.1	54.8	0.1			66.9	45.0
В) Останати фактори, Ве молиме наведете ги								

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на „--“ (значително се заострени) и „-“ (делумно се заострени) и збирот на „+“ (делумно се олеснети) и „++“ (значително се олеснети).

Графикон 16

Промена на условите за кредитирање на банките, од аспект на одобрувањето кредити на претпријатијата (нето-процент)



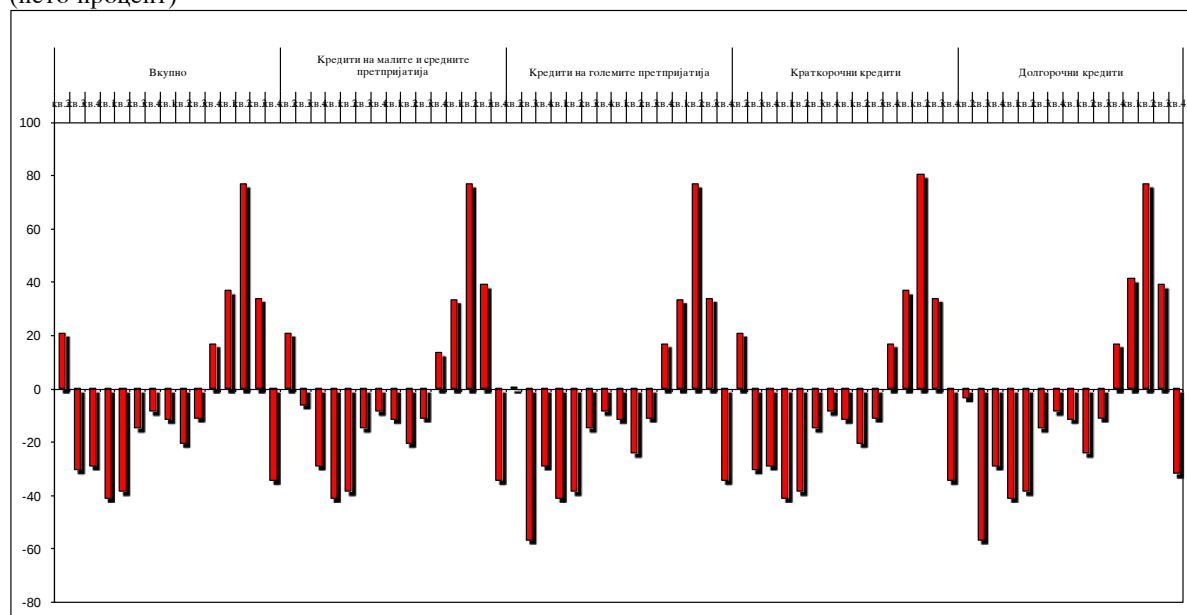
5. Какво влијание имаа промените во монетарната политика врз Вашата каматна политика (камати на новоодобрени кредити на претпријатијата) во последните три месеци?

	Вкупно		Кредити на малите и средните претпријатија		Кредити на големите претпријатија		Краткорочни кредити		Долгорочни кредити	
	кв.3	кв.4	кв.3	кв.4	кв.3	кв.4	кв.3	кв.4	кв.3	кв.4
Значително влијаеја	37,6	4,2	42,7	4,2	37,6	4,2	37,6	4,2	42,7	6,6
Делумно влијаеја	52,8	49,6	52,8	49,6	57,8	49,5	57,9	49,6	52,8	47,2
Незначително влијаеја	1,0	7,7	1,0	7,7	1,0	7,7	1,0	7,7	1,0	7,7
Не влијаеја	3,7	38,5	3,7	38,5	3,7	38,5	3,7	38,5	3,7	38,5
Непримениливо	5,1				0,1	0,1				
Вкупно	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Нето-процент	33,9	-34,3	39,0	-34,3	33,9	-34,3	33,9	-34,3	39,0	-31,9
Број на банки коишто одговорија	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15

Нето-процентот претставува разлика помеѓу процентите „значително влијаеја“ и „не влијаеја“.

Графикон 17

Влијание на промените во монетарната политика врз каматната политика (камати на новоодобрени кредити на претпријатијата) на банките (нето-процент)



6. Како се промени побарувачката на кредити од страна на претпријатијата во последните три месеци, исклучувајќи ги вообичаените сезонски промени?

	Вкупно		Кредити на малите и средните претпријатија		Кредити на големите претпријатија		Краткорочни кредити		Долгорочни кредити	
	октомври 2009	јануари 2010	октомври 2009	јануари 2010	октомври 2009	јануари 2009	октомври 2009	јануари 2010	октомври 2009	јануари 2010
Значително е намалена		2.3		2.3		2.3		2.3		2.3
Делумно е намалена	25.8	2.4	25.8	2.4	26.7	6.4	31.0	7.1	25.8	6.4
Во основа остана непроменета	62.3	52.3	62.3	48.3	57.8	48.4	57.1	43.6	57.2	43.6
Делумно е зголемена	2.9	43.0	8.0	47.0	11.6	42.9	8.0	47.0	13.1	47.7
Значително е зголемена	4.1		4.1		4.1		4.1		4.1	
Неприменливо	5.1									
Вкупно	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Нето-процент	-18.8	38.3	-13.7	42.3	-11.0	34.2	-18.9	37.6	-8.6	39.0
Број на банки коишто одговориле	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на процентите „значително е зголемена“ и „делумно е зголемена“ и збирот на процентите „делумно е намалена“ и „значително е намалена“.

7. Како влијаеја наведените фактори врз побарувачката на кредити од страна на претпријатијата (се однесува на одговорот на прашањето 6 во колоната „вкупно“).

Ве молиме оценете го секој фактор употребувајќи ја скалата:

-- = значително придонесува за намалување на побарувачката

- = делумно придонесува за намалување на побарувачка

0 = придонесува за непроменетост на побарувачката

+ = делумно придонесува за зголемување на побарувачката

++ = значително придонесува за повисока побарувачка

НП = неприменливо

	--	-	0	+	++	НП	Нето-процент	
							октомври 2009	јануари 2010
А) Потребности за финансирање			23.5	37.5	0.2	0.9	5.2	37.7
- Инвестиции во основни средства	4.7	2.6	88.4	4.0	0.2	0.1	-16.4	-3.1
-Инвестиции во залихи и обртен капитал*	2.3	4.9	44.9	50.0	0.2		27.7	43.0
-Преструктурирање на долгот		4.9	6.5	62.4	4.2	22.0	30.5	61.7
Б) Употреба на алтернативно финансирање			61.0	0.2		3.2	0.2	0.2
-Интерно финансирање		4.7	61.5	33.8			0.2	29.1
-Заеми од останати банки		6.4	84.1	9.4		0.1	7.6	3.0
- Издавање сопствени хартии од вредност		2.4	70.1	0.2		27.3	0.2	-2.2
В) Останати фактори, Ве молиме наведете ги						28.4		

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на „++“ (значително придонесува за повисока побарувачка) и „+“ (делумно придонесува за повисока побарувачка) и збирот на „-“ (делумно придонесува за намалување на побарувачката) и „--“ (значително придонесува за намалување на побарувачката).

*Една банка одговорила со повеќе од еден одговор на ова прашање.

8. Ве молиме наведете ги Вашите очекувања за насоката на промена на условите за кредитирање на Вашата банка во следните три месеци, од аспект на одобрувањето кредити на претпријатијата.

	Вкупно		Кредити на малите и средните претпријатија		Кредити на големите претпријатија		Краткорочни кредити		Долгорочни кредити	
	октомври 2009	јануари 2010	октомври 2009	јануари 2010	октомври 2009	јануари 2010	октомври 2009	јануари 2010	октомври 2009	јануари 2010
Значително ќе се заострат		4.0		4.0						4
Делумно ќе се заострат	9.5		14.6	5.2	9.5	8.0	6.8	4.0	9.5	2.5
Во основа ќе останат непроменети	81.8	45.7	80.9	49.7	90.6	50.9	93.3	54.8	86.9	54.1
Делумно ќе се олеснат	3.8	21.4	4.7	41.1	0.1	41.1	0.1	41.1	3.8	39.4
Значително ќе се олеснат										
Неприменливо	5.1	28.9								
Вкупно	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Нето-процент	5.7	-17.4	9.9	-31.9	9.4	-33.1	6.7	-37.1	5.7	-32.9
Број на банки коишто одговориле	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на процентите „значително ќе се заострат“ и „делумно ќе се заострат“ и збирот на процентите „делумно ќе се олеснат“ и „значително ќе се олеснат“.

9. Ве молиме наведете ги Вашите очекувања за насоката на промена на побарувачката на кредити од страна на претпријатијата во следните три месеци (исклучувајќи ги вообичаените сезонски промени).

	Вкупно		Кредити на малите и средните претпријатија		Кредити на големите претпријатија		Краткорочни кредити		Долгорочни кредити	
	октомври 2009	јануари 2010	октомври 2009	јануари 2010	октомври 2009	јануари 2010	октомври 2009	јануари 2010	октомври 2009	јануари 2010
Значително ќе се намали	4.1		4.1		4.1		4.1		4.1	4
Делумно ќе се намали	4.3	2.3	4.3	2.3	4.3	2.3	4.3	2.3	4.3	2.3
Во основа ќе остане непроменета	60.5	13.5	65.6	13.5	65.6	17.5	65.6	19.9	46.5	17.5
Делумно ќе се зголеми	23.6	80.2	19.9	84.2	23.6	80.2	23.6	77.8	42.7	76.2
Значително ќе се зголеми	2.6		6.3		2.6		2.6		2.6	
Неприменливо	5.1	4.0								
Вкупно	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Нето-процент	17.8	77.9	17.8	81.9	17.8	77.9	17.8	75.5	36.9	69.9
Број на банки коишто одговориле	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15

Нето процентот претставува разлика помеѓу збирот на процентите „значително ќе се зголеми“ и „делумно ќе се зголеми“ и збирот на процентите „делумно ќе се намали“ и „значително ќе се намали“.

Кредити на населението

10. Во која насока се променети условите за кредитирање на Вашата банка од аспект на одобрувањето кредити на населението во изминатите три месеци?

	Станбени кредити		Потрошувачки кредити		Останати кредити	
	октомври 2009	јануари 2010	октомври 2009	јануари 2010	октомври 2009	јануари 2010
Значително се заострени	7.2		8.6		8.6	
Делумно се заострени	42.2	3.7	42.6	5.4	42.6	5.4
Во основа останаа непроменети	24.3	69.6	49.0	94.7	49.0	76.1
Делумно се олеснети	18.5	18.8				18.6
Значително се олеснети						
Неприменливо	8	8.0				
Вкупно	100	100	100	100	100	100
Нето-проценти	30.9	-15.1	51.2	5.4	51.2	-13.2
Број на банки коишто одговориле	15	15	15	15	15	15

Нето процентот претставува разлика помеѓу збирот на процентите „значително се заострени“ и „делумно се заострени“, и збирот на процентите „делумно се олеснети“ и „значително се олеснети“.

11. Во која насока влијаеја долунаведените фактори врз условите за кредитирање на Вашата банка во поглед на одобрувањето станбени кредити на населението во изминатите три месеци (се однесува на одговорот на прашањето 10). Ве молиме оценете го придонесот на наведените фактори за заострувањето или олеснувањето на условите за кредитирање користејќи ја следнава скала:

--= значително придонесуваат за заострени услови за кредитирање
 - = делумно придонесуваат за заострени услови за кредитирање
 0 = придонесуваат за непроменетост на условите за кредитирање
 + = делумно придонесуваат за олеснување на условите за кредитирање
 ++ = значително придонесуваат за олеснување на условите за кредитирање

НП = неприменливо

	--	-	o	+	++	НП	Нето-процент	
							октомври 2009	јануари 2010
А) Трошоци на финансиските средства и ограничувања на билансот на состојба	0.6	33.0	53.4			13.1	71.9	33.6
Б) Притисок од конкуренција			22.9	38.6		8.3	0.1	-38.6
-Конкуренција од други банки			68.0	23.8		8.3	4.9	-23.8
В) Согледувања за ризикот		15.6	45.3			8.3	59.5	15.6
-Очекувања за вкупната економска активност	4.0	19.1	64.2	4.8		8.0	73.3	18.3
-Ризик од неизвршување на обезбедувањето		39.0	53.1			8.0	67.9	39.0
- Кредитна способност на потрошувачите	15.9	7.2	69.0			8.0	92.0	23.1
Г) Останати фактори, Ве молиме наведете ги			45.1			12.3	0.3	

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на „--“ (значително придонесуваат за заострени услови за кредитирање) и „-“ (делумно придонесуваат за заострени услови за кредитирање) и збирот на „+“ (делумно придонесуваат за олеснување на условите) и „++“ (значително придонесуваат за олеснување на условите).

12. Ве молиме оценете ја важноста на одделните фактори, при процена на кредитната способност на населението.

-- = потполно неважни

- = делумно важни

0 = важни

+ = многу важни

++ = исклучително важни

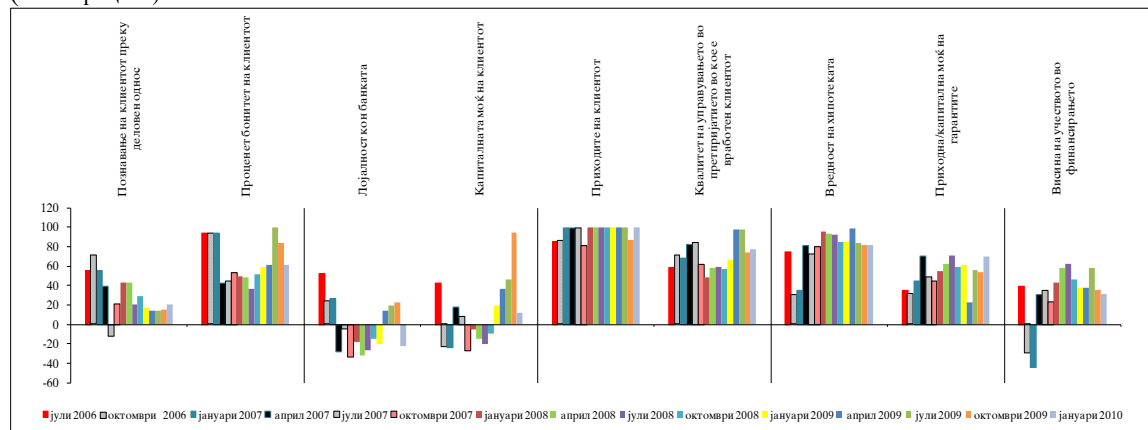
НП = неприменливо

	--	-	0	+	++	НП	Нето-процент	
							октомври 2009	јануари 2010
Познавање на клиентот преку деловен однос			73.1	16.1	4.8	6.1	15.0	20.9
Проценет бонитет на клиентот			38.4	43.5	18.2		83.4	61.7
Лојалност кон банката	38.2	0.3	45.9	11.7	4.0		22.3	-22.8
Капиталната моќ на клиентот		38.2	11.4	47.4	3.1		94.0	12.3
Приходите на клиентот		0.0	0.2	28.9	71.0		86.7	99.9
Квалитет на управувањето во претпријатието во кое е вработен клиентот		6.1	10.5	82.3	1.2		74.3	77.4
Вредност на хипотеката		6.1	6.4	35.7	51.9		81.7	81.5
Приходна/капитална моќ на гарантите		0.0	30.5	60.8	8.8		53.9	69.6
Висина на учеството во финансирањето		23.3	22.3	14.4	40.1		35.6	31.2
Останати фактори. Ве молиме наведете ги			0.2			55.5		

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на „++“ (исклучително важни) и „+“ (многу важни) и збирот на „-“ (делумно важни) и „--“ (потполно неважни).

Графикон 18

Важноста на одделните фактори при процена на кредитната способност на населението
(нето-процент)



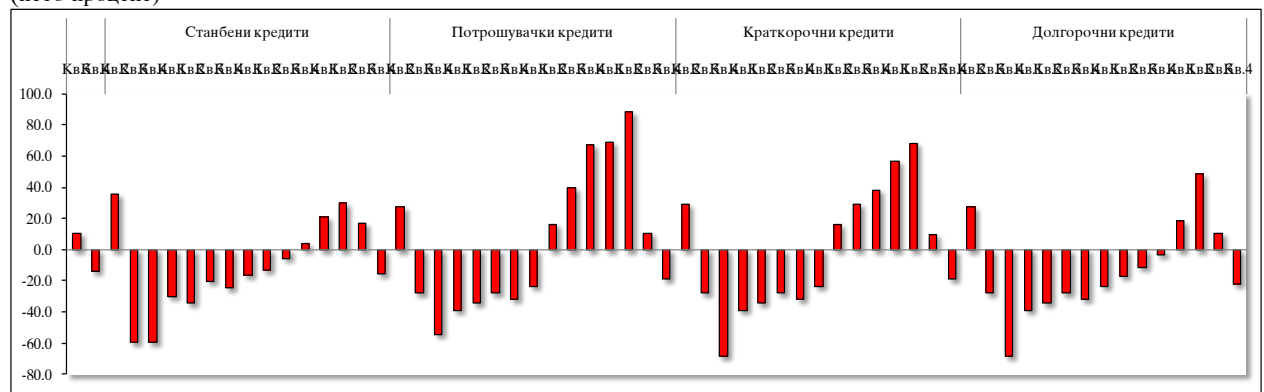
13. Какво влијание имаа промените во монетарната политика врз Вашата каматна политика (камати на новоодобрени кредити на населението) во последните три месеци?

	Вкупно		Станбени кредити		Потрошувачки кредити		Краткорочни кредити		Долгорочни кредити	
	Кв.3	Кв.4	Кв.3	Кв.4	Кв.3	Кв.4	Кв.3	Кв.4	Кв.3	Кв.4
Значително влијаеја	16.7	6.9	17.2	4.0	17	6.9	16.4	6.9	17.0	4
Делумно влијаеја	42.2	11.0	39.4	12.0	39.4	10.8	40	10.8	41.9	13.7
Незначително влијаеја	30.5	56.8	35.6	56.8	37.8	57.0	37.8	57.0	35.3	57
Не влијаеја	6	20.6		19.3	6	25.4	6	25.4	6.0	25.4
Неприменливо	4.8	4.8	8	8.0						
Вкупно	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Нето-процент	10.7	-13.7	17.2	-15.3	11	-18.5	10.4	-18.5	11	-21.4
Број на банки коишто одговориле	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15

Нето-процентот претставува разлика помеѓу процентите „значително влијаеја“ и „не влијаеја“.

Графикон 19

Влијание на промените во монетарната политика врз каматната политика (камати на новоодобрени кредити на населението) на банките (нето-процент)



14. Во која насока се променети условите на Вашата банка, од аспект на одобрувањето станбени кредити на населението, во изминатите три месеци? Ве молиме оценете го секој фактор користејќи ја скалата:

-- = значително се заострени

- = делумно се заострени

0 = во основа останаа непроменети

+ = делумно се олеснети

++ = значително се олеснети

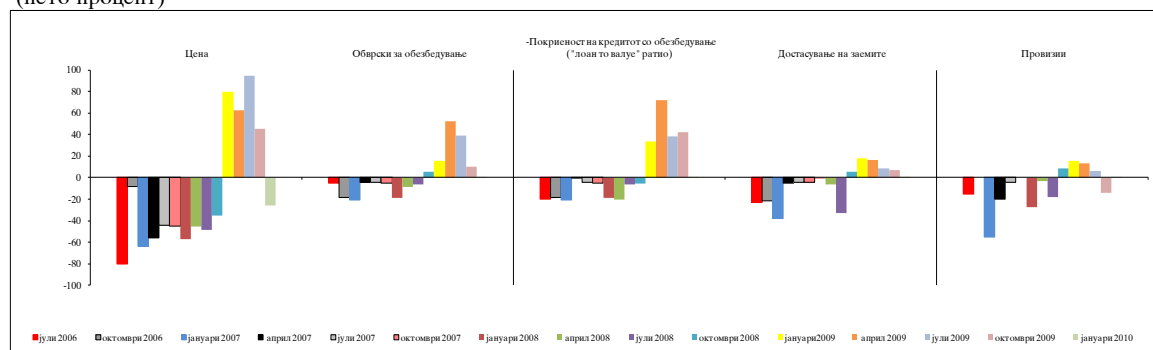
НП = неприменливо

	--	-	0	+	++	НП	Нето-процент	
							октомври 2009	јануари 2010
А) Цена		0.6	64.8	26.5		8.2	45.5	-25.9
Б) Останати услови		0.6	54.1			15.1		
-Обврски за обезбедување		0.6	91.3			8.2	10.1	0.6
-Покриеност на кредитот со обезбедување ("loan to value" ratio)		0.6	91.3			8.2	42.1	0.6
-Достасување на заемите		0.6	91.3			8.2	7.2	0.6
-Провизии		0.6	91.3			8.2	-13.8	0.6
В) Останати фактори, Ве молиме наведете ги			40.5			19.4		

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на „--“ (значително се заострени) и „-“ (делумно се заострени) и збирот на „+“ (делумно се олеснети) и „++“ (значително се олеснети).

Графикон 20

Насока на промената на условите на банките, од аспект на одобрувањето станбени кредити на населението (нето-процент)



15. Како влијаеја долунаведените фактори врз условите за кредитирање на Вашата банка во изминатите три месеци од аспект на одобрувањето потрошувачки кредити и останати кредити на населението (се однесува на одговорот на прашањето 10). Ве молиме оценете го придонесот на наведените фактори за заострувањето или олеснувањето на условите за кредитирање користејќи ја следнава скала:

-- = значително придонесуваат за заострени услови за кредитирање

- = делумно придонесуваат за заострени услови за кредитирање

0 = во основа придонесуваат за непроменетост на условите за кредитирање

+ = делумно придонесуваат за олеснување на условите за кредитирање

++ = значително придонесуваат за олеснување на условите за кредитирање

НП = неприменливо

	--	-	o	+	++	НП	Нето-процент	
							октомври 2009	јануари 2010
А) Трошоци на финансиските средства и ограничувања на билансот на состојба	0.6	14.0	80.7			4.8	43.4	14.6
Б) Притисок од конкуренција			67.5	0.4			0.1	-0.4
-Конкуренција од другите банки			99.7	0.4			4.2	-0.4
В) Согледувања за ризикот	0.6	15.6	51.5				52.3	16.2
-Очекувања за вкупната економска активност	4.6	20.4	75.1				81.8	25.0
-Ризик од неизвршување на обезбедувањето		40.9	59.2				71.1	40.9
- Кредитна способност на потрошувачите	4.6	20.2	75.3				85.5	24.8
Г) Останати фактори, Ве молиме наведете ги			51.2			4.3	0.3	

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на „--“ (значително придонесуваат за заострени услови за кредитирање) и „-“ (делумно придонесуваат за заострени услови за кредитирање) и збирот на „+“ (делумно придонесуваат за олеснување на условите) и „++“ (значително придонесуваат за олеснување на условите).

16. Во која насока се променети условите на Вашата банка за одобрување потрошувачки кредити и останати кредити на населението во изминатите три месеци? Ве молиме оценете го секој фактор користејќи ја скалата:

-- = значително се заострени

- = делумно се заострени

0 = во основа останаа непроменети

+ = делумно се олеснети

++ = значително се олеснети

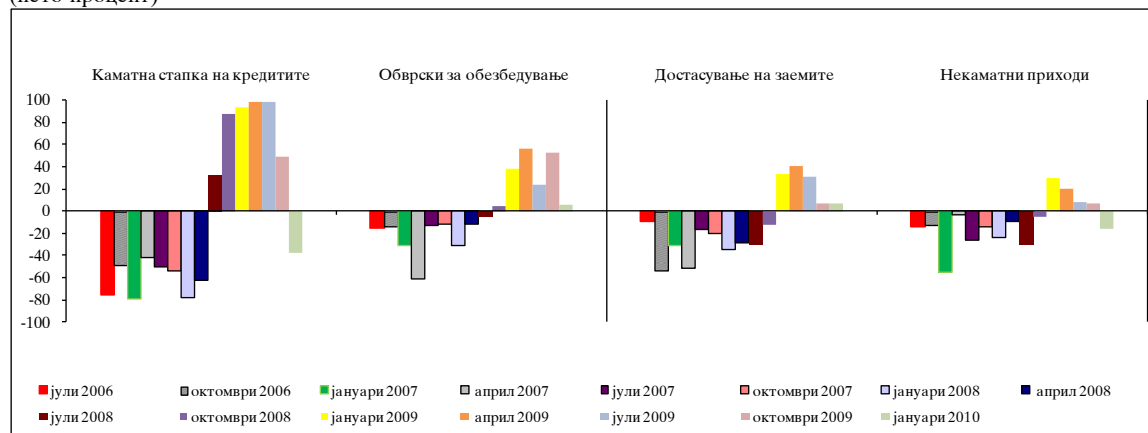
НП = неприменливо

	--	-	o	+	++	НП	Нето-процент	
							октомври 2009	јануари 2010
А) Каматна стапка на кредитите		0.2	61.7	38.2			48.9	-38.0
Б) Останати услови		0.8	59.9			7.2	2.3	0.8
-Обврски за обезбедување		5.6	94.5				52.4	5.6
-Достасување на заемите	1.9	4.8	93.4				6.4	6.7
-Некаматни приходи		2.7	78.8	18.6			6.4	-15.9
В) Останати фактори, Ве молиме наведете ги			44.3			11.2	0.3	

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на „--“ (значително се поконзервативни) и „-“ (делумно се поконзервативни) и збирот на „+“ (делумно се порелаксирани) и „++“ (значително се порелаксирани).

Графикон 21

Насока на промената на условите на банките, од аспект на одобрувањето потрошувачки кредити и останати кредити на населението (нето-процент)



17. Како се промени побарувачката на кредити од страна на населението во последните три месеци, исклучувајќи ги вообичаените сезонски промени?

	Станбени кредити		Потрошувачки кредити		Останати кредити	
	октомври 2009	јануари 2010	октомври 2009	јануари 2010	октомври 2009	јануари 2010
Значително е намалена	7.5	0.9	3.4		3.4	
Делумно е намалена	52.8		79.4	2.2	82	0.3
Во основа остана непроменета	13.4	26.5	17.4	59.7	14.8	61.6
Делумно е зголемена	18.5	64.5		38.2		38.2
Значително е зголемена						
Непримеливо	8	8.2				
Вкупно	100	100	100	100	100	100
Нето-процент	-41.8	63.6	-82.8	36.0	-85.4	37.9
Број на банки коишто одговориле	15	15	15	15	15	15

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на процентите „значително е зголемена“ и „делумно е зголемена“ и збирот на процентите „делумно е намалена“ и „значително е намалена“.

18. Како влијаеја долунаведените фактори на побарувачката на станбени кредити од страна на населението во изминатите три месеци (се однесува на прашањето 17). Ве молиме оценете го секој фактор посебно употребувајќи ја скалата:

-- = значително придонесува за намалување на побарувачката
 - = делумно придонесува за намалување на побарувачката
 0 = придонесува за непроменетост на побарувачката
 += делумно придонесува за зголемување на побарувачката
 ++ = значително придонесува за зголемување на побарувачката
 НП = неприменливо

		--	-	0	+	++	НП	Нето-процент	
								октомври 2009	јануари 2010
А) Потребни за финансирање			14.2	8.4	39.0		8.2	0.3	24.8
- Перспективи на пазарот за станбена изградба			18.2	72.9	0.8		8.2	-63.0	-17.4
- Доверба на потрошувачите			6.3	28.8	56.8		8.2	-30.6	50.5
- Трошоци на потрошувачите коишто не се поврзани за домувањето			35.7	56.2			8.2	-44.2	-35.7
Б) Употреба на алтернативно финансирање			14.2	47.2			8.2	0.3	-14.2
- Заштеди на населението			2.9	88.8	0.2		8.2	-2.5	-2.7
- Кредити од останатите банки	11.9	20.9	58.5	0.6			8.2	-35.0	-32.2
- Останати извори на финансирање			12.5	79.2			8.4	-12.2	-12.5
В) Останати фактори, Ве молиме наведете ги				18.6			57.6		

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на „++“ (значително придонесува за повисока побарувачка) и „+“ (делумно придонесува за повисока побарувачка) и збирот на „-“ (делумно придонесува за намалување на побарувачката) и „--“ (значително придонесува за намалување на побарувачката).

19. Како влијаеја наведените фактори на побарувачката на потрошувачки и останати кредити од страна на населението во изминатите три месеци (се однесува на одговорот на прашањето 17). Ве молиме оценете го секој фактор посебно употребувајќи ја скалата:

--= значително придонесува за намалување на побарувачката

- = делумно придонесува за намалување на побарувачката

0= придонесува за непроменетост на побарувачката

+ = делумно придонесува за зголемување на побарувачката

++ = значително придонесува за зголемување на побарувачката

НП = неприменливо

	--	-	o	+	++	НП	Нето-процент	
							октомври 2009	јануари 2010
А) Потребности за финансирање		2.3	26.1	38.4	0.6	0.3	0.3	36.7
- Трошење за трајни добра како што се: автомобили, мебел и сл.		35.0	26.1	38.4	0.6		-60.7	4.0
-Доверба на потрошувачите		4.2	56.9	39.0			-46.8	34.8
Б) Употреба на алтернативи за финансирање		14.2	53.2			0.3	0.1	-14.2
-Заштеди на населението			99.8	0.3			-2.4	0.3
-Кредити од останати банки	11.9	21.2	66.4	0.6			-32.4	-32.5
-Останати извори на финансирање		18.8	81.1			0.2	-9.6	-18.8
В) Останати фактори, Ве молиме наведете ги			6.1			49.4	-0.3	

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на „++“ (значително придонесува за повисока побарувачка) и „+“ (делумно придонесува за повисока побарувачка) и збирот на „-“ (делумно придонесува за намалување на побарувачката) и „--“ (значително придонесуваат за намалување на побарувачката).

20. Ве молиме наведете ги Вашите очекувања за насоката на промена на условите за кредитирање на Вашата банка, од аспект на одобрувањето кредити на населението во следните три месеци.

	Станбени кредити		Потрошувачки		Останати кредити	
	октомври 2009	јануари 2010	октомври 2009	јануари 2010	октомври 2009	јануари 2010
Значително ќе се заострат		0.6				
Делумно ќе се заострат	2.1		6.6	6.7	3.8	6.7
Во основа ќе останат непроменети	33.4	17.8	74.9	17.8	77.7	17.8
Делумно ќе се олеснат	56.7	73.7	18.7	75.6	18.7	75.6
Значително ќе се олеснат						
Неприменливо	8.0	8.0				
Вкупно	100	100	100	100	100	100
Нејшо-проценѝ	-54.6	-73.1	-12.1	-68.9	-14.9	-68.9
Број на банки коишто одговориле	15	15	15	15	15	15

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на процентите „значително ќе се заострат“ и „делумно ќе се заострат“ и збирот на процентите „делумно ќе се олеснат“ и „значително ќе се олеснат“.

21. Ве молиме назначете каква промена очекувате кај побарувачката на кредити од страна на населението во следните три месеци (исклучувајќи ги вообичаените сезонски промени).

	Станбени кредити		Потрошувачки кредити		Останати кредити	
	октомври 2009	јануари 2010	октомври 2009	јануари 2010	октомври 2009	јануари 2010
Значително ќе се намали						
Делумно ќе се намали						
Во основа ќе остане непроменета	33.5	12.4	64.9	17.5	79.5	20.4
Делумно ќе се зголеми	58.1	79.7	34.7	82.6	20.1	79.7
Зачително ќе се зголеми	0.6		0.6		0.6	
Неприменливо	8	8.0				
Вкупно	100	100	100	100	100	100
Нејшо-проценѝ	58.7	79.7	35.3	82.6	20.7	79.7
Број на банки коишто одговориле	15	15	15	15	15	15

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на процентите „значително ќе се зголеми“ и „делумно ќе се зголеми“ и збирот на процентите „делумно ќе се намали“ и „значително ќе се намали“.

Карактеристики на процесот на кредитирање во Вашата банка

Во следниве две табели се прикажани одговорите на банките на одделни конкретни прашања поврзани со процесот на одобрување кредити*

Кредитирање на претпријатијата

Фактор/услов	1	2	3	4	5	0	
Број на години за кои се бараат финансиски извештаи	6.4	17.0	76.6				1-помалку од две, 2-две, 3-повеќе од две, 4-останато
Фреквентност на посети на клиентите и на потенцијалните клиенти		0.3	97.4				1-никогаш, 2-понекогаш, 3-редовно, 4-останато
Најчеста намена на одобрените кредити	34.9	95.8	33.5				1- основни средства, 2-обртни средства, 3-ликвидност, 4-останато
Најчест сооднос на хипотеката и износот на кредитот	72.0	68.5	33.5				1- помалку од два, 2-два, 3-повеќе од два, 4-останато
Достапност на кредитите без залог	9.7	51.6		38.7			1-да, 2-не, 3-само рамковните, 4-останато
Минимален број гаранти	16.7	22.8		33.5		7.3	
Сооднос на приходите на гарантот и месечната отплата	39.9	34.2	2.4	8.5			1-помалку од една третина, 2-една третина, 3-повеќе од една третина, 4-останато
Задолжителен ексклузивен однос со банката при долгорочно кредитирање	61.9	16.3	31.2				1-да, 2-не, 3-за некои намени, 4-останато
Кој ги одобрува кредитите?	33.5	74.8	0.3	58.5			1-управниот одбор, 2-кредитниот одбор, 3-управниот и кредитниот одбор, 4-останато
до 100.000 евра	33.5	68.3	6.8	61.0			1) Управниот одбор; 2) Кредитниот одбор; 3) Управниот и Кредитниот одбор; 4) останато
од 100.000 евра до 500.000 евра	37.5	63.2	4.4	69.0			1) Управниот одбор; 2) Кредитниот одбор; 3) Управниот и Кредитниот одбор; 4) останато
над 500.000 евра	2.5	64.0	33.5				1) Управниот одбор; 2) Кредитниот одбор; 3) Управниот и Кредитниот одбор; 4) останато
Вообичаено времетраење на постапката на одобрување кредит	3.4	77.8	33.5	18.7			1-помалку од една седмица, 2-една до две седмици, 3-повеќе од две седмици, 4-останато
Колку изнесува просечното времетраење на реализација на хипотеките?							1-помалку од шест месеци, 2-од шест до дванаесет месеци, 3-една до две години, 4-повеќе од две години, 5-останато

Кредитирање на населението*

Фактор/услов	1	2	3	4	5	0	
Дали бројот на месеци на постојано вработување на барателот на кредит е релевантен при одобрувањето на кредит?	0.2	99.9					1-не, 2-да,
Колку месеци вообичаено треба да биде вработен барателот на кредит во постојан работен однос?	35.2	62.0	2.9				1-до шест месеци, 2-од шест до дванаесет месеци, 3-од 1 година до две години, 4-над две години
Најчест сооднос на хипотеката и износот на кредитот	63.3	38.9	0.2				1- помалку од два, 2-два, 3- повеќе од два, 4-останато
Достапност на кредитите без залог	87.3	12.8					1-да, 2-не, 3-само рамковните кредити, 4- останато
Минимален број на жиранти	34.3	42.3				25.8	
Сооднос на приходите на жирантот и месечната отплата*	17.1	97.8					1-помалку од една третина, 2-една третина, 3-повеќе од една третина, 4-останато
Автоматизирано одобрување кредити на населението	17.9	81.9	0.3				1-да, 2-не, 3-останато
Задолжителен ексклузивен однос со банката при долгорочно кредитирање	0.6	83.2	14.8	0.3			1-да, 2-не, 3-за некои намени, 4-останато
Кој ги одобрува кредитите во вредност поголема од 20.000 евра?		76.5	0.2	38.2			1-управниот одбор, 2-кредитниот одбор, 3-управниот и кредитниот одбор, 4-останато
Вообичаено времетраење на постапката на одобрување кредит	29.2	82.8					1-помалку од една седмица, 2-една до две седмици, 3- повеќе од две седмици, 4- останато
Колку изнесува просечното времетраење на реализација на хипотеките?	13.0	80.8	16.7		0.3		1-помалку од шест месеци, 2-од шест до дванаесет месеци, 3-една до две години, 4-повеќе од две години, 5-останато

* Некои банки одговориле со повеќе од еден одговор, а некои не одговориле на прашањата.